

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลตามกรอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยและนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลใน 2 ประเด็นหลัก ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา บรบือ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1
2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของผู้ปกครองนักเรียน ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ที่ใช้ การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ในโรงเรียนขนาดเล็ก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา บรบือ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน จำนวน 5 ด้าน 35 ข้อคำถาม ขอความร่วมมือให้ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 436 คนตอบ ได้แบบสอบถามคืน จำนวน 234 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 54 ได้นำเสนอผลตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4 ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียน
เป็นฐาน ในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา บรบือ 5
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยรวม

ที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ		แปลผล
		\bar{X}	S.D	
1.	หลักการกระจายอำนาจ	4.05	0.75	มาก
2.	หลักการมีส่วนร่วม	4.04	0.76	มาก
3.	หลักการคืนอำนาจการจัดการศึกษาให้กับประชาชน	3.91	0.81	มาก
4.	หลักการบริหารตนเอง	3.62	0.88	มาก
5.	หลักการตรวจสอบและการถ่วงดุล	4.03	0.75	มาก
รวมทั้งฉบับ		3.95	0.78	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่าความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา บรบือ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 มีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.95$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D = 0.78) หากพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน อยู่ในระดับมาก ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ หลักการกระจายอำนาจ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.05$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D = 0.75) หลักการมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.04$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D = 0.76) หลักการคืนอำนาจการจัดการศึกษาให้กับประชาชน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.91$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D = 0.81) หลักการบริหารตนเอง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.62$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D = 0.88) และ หลักการตรวจสอบและการถ่วงดุล มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.03$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D = 0.75)

ตารางที่ 5 ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ต่อการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน
 ในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา บรบือ 5 สำนักงานเขต
 พื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ด้านหลักการกระจายอำนาจ

ข้อ ที่	รายการ	ระดับ ความพึงพอใจ		แปล ผล
		\bar{X}	S.D	
	หลักการกระจายอำนาจ			
1.	การส่งเสริมให้มีการบริหารงานต่างๆ ในรูปแบบของ คณะกรรมการ	4.11	0.77	มาก
2.	การตัดสินใจแก้ไขปัญหาของ โรงเรียน	4.03	0.76	มาก
3.	การกำหนดแผนพัฒนาบุคลากร	4.05	0.76	มาก
4.	การจัดการเรียนการสอน	4.05	0.75	มาก
5.	การจัดหางบประมาณสนับสนุน	4.02	0.74	มาก
6.	การตัดสินใจบริหารงบประมาณของโรงเรียน	4.02	0.75	มาก
7.	การตรวจสอบดูแลการใช้งบประมาณของโรงเรียน	4.02	0.75	มาก
8.	การเห็นชอบเกี่ยวกับระเบียบ ประกาศ คำสั่งของโรงเรียน	4.07	0.73	มาก
9.	การรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษา ก่อน เสนอต่อสาธารณชน	4.07	0.75	มาก
	รวม	4.05	0.75	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่าความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ต่อการบริหาร โดยใช้
 โรงเรียนเป็นฐาน ในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา บรบือ 5 สำนักงาน
 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ด้านหลักการกระจายอำนาจ อยู่ในระดับ
 มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า รายการที่ 1 การส่งเสริมให้มีการบริหารงานต่างๆ ใน
 รูปแบบของคณะกรรมการ อยู่ในระดับสูงสุด ($\bar{X} = 4.11$, S.D = 0.77) รายการที่ 5 การจัดห
 งบประมาณสนับสนุน รายการที่ 6 การตัดสินใจบริหารงบประมาณของโรงเรียน และรายการ
 ที่ 7 การตรวจสอบดูแลการใช้งบประมาณของโรงเรียน อยู่ในระดับต่ำสุด ($\bar{X} = 4.02$, S.D =
 0.74), ($\bar{X} = 4.02$, S.D = 0.75), ($\bar{X} = 4.02$, S.D = 0.75) ตามลำดับ

ตารางที่ 6 ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ต่อการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน
 ในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา บรบือ 5 สำนักงานเขต
 พื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ด้านหลักการมีส่วนร่วม

ข้อ ที่	รายการ	ระดับ ความพึงพอใจ		แปล ผล
		\bar{X}	S.D	
	หลักการมีส่วนร่วม			
10.	การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ	4.05	0.75	มาก
11.	การมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานวิชาการ	4.06	0.75	มาก
12.	การมีส่วนร่วมในการวางแผนการบริหารบุคลากร	4.01	0.76	มาก
13.	การมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนพัฒนาบุคลากร	4.04	0.79	มาก
14.	การมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณของโรงเรียน	4.04	0.76	มาก
15.	การมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนปฏิบัติการของโรงเรียน	4.04	0.77	มาก
16.	การมีส่วนร่วมในการกำกับและติดตามการดำเนินงานตาม แผนปฏิบัติการของโรงเรียน	4.04	0.74	มาก
17.	การเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาสร้างหลักสูตร ท้องถิ่นที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน	4.01	0.78	มาก
	รวม	4.04	0.76	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่าความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ต่อการบริหาร โดยใช้
 โรงเรียนเป็นฐาน ในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา บรบือ 5 สำนักงาน
 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ด้านหลักการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก
 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า รายการที่ 11 การมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงาน
 วิชาการ อยู่ในระดับสูงสุด ($\bar{X} = 4.06, S.D = 0.75$) รายการที่ 12 การมีส่วนร่วมในการวางแผน
 การบริหารบุคลากร และรายการที่ 17 การเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาสร้าง
 หลักสูตรท้องถิ่นที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน อยู่ในระดับต่ำสุด ($\bar{X} = 4.01, S.D =$
 0.76), ($\bar{X} = 4.01, S.D = 0.78$) ตามลำดับ

ตารางที่ 7 ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน
 ในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา บรบือ 5 สำนักงานเขต
 พื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ด้านหลักการคืนอำนาจการจัด
 การศึกษาให้กับประชาชน

ข้อ ที่	รายการ	ระดับ ความพึง พอใจ		แปล ผล
		\bar{X}	S.D	
	หลักการคืนอำนาจการจัดการศึกษาให้กับประชาชน			
18.	การให้คณะกรรมการสถานศึกษาระดมการเงินและ ทรัพยากรในท้องถิ่นมาจัดการศึกษา	4.06	0.73	มาก
19.	การประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนรับทราบถึงการมี ส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา	3.97	0.78	มาก
20.	การรับฟังคำแนะนำของคณะกรรมการสถานศึกษาในการ บริหารงบประมาณของสถานศึกษา	4.03	0.74	มาก
21.	การให้ความสำคัญแก่คณะกรรมการสถานศึกษาในการ กำหนดนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา	3.83	0.86	มาก
22.	การให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนด แนวปฏิบัติการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	3.67	0.95	มาก
	รวม	3.91	0.81	มาก

จากตารางที่ 7 พบว่าความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ต่อการบริหารโดยใช้
 โรงเรียนเป็นฐาน ในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา บรบือ 5 สำนักงาน
 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ด้านหลักการคืนอำนาจการจัดการศึกษา
 ให้กับประชาชน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า รายการที่ 18 การให้
 คณะกรรมการสถานศึกษาระดมการเงินและทรัพยากรในท้องถิ่นมาจัดการศึกษา อยู่ในระดับ
 สูงสุด ($\bar{X} = 4.06$, S.D = 0.73) และรายการที่ 22 การให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมใน

การกำหนดแนวปฏิบัติการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับต่ำสุด ($\bar{X}=3.67$, S.D.=0.95)

ตารางที่ 8 ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน
ในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา บรบือ 5 สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ด้านหลักการบริหารตนเอง

ข้อ ที่	รายการ	ระดับ ความพึงพอใจ		แปลผล
		\bar{X}	S.D	
	หลักการบริหารตนเอง			
23.	การให้ฝ่ายและกลุ่มสาระต่างๆกำหนดแนวปฏิบัติ ในการบริหารจัดการด้านวิชาการด้วยตนเอง	3.50	0.97	ปาน กลาง
24.	การให้ฝ่ายและกลุ่มสาระต่างๆกำหนดวิธีการ ประเมินผลการดำเนินงานวิชาการด้วยตนเอง	3.64	0.81	มาก
25.	การปรับปรุงโครงสร้างของการบริหารงานให้มีความ ยืดหยุ่น เหมาะสม	3.52	0.88	มาก
26.	การสนับสนุนให้ชุมชน กำหนดแนวปฏิบัติในการบริหาร จัดการงบประมาณ	3.52	0.94	มาก
27.	การสนับสนุนให้ชุมชน กำกับ ติดตามประเมินผลการ ปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการของ โรงเรียน	3.70	0.84	มาก
28.	การสนับสนุนให้ชุมชน ลงมือแก้ไขกรณีผลที่เกิดขึ้นไม่ เป็นไปตามที่วางไว้	3.83	0.81	มาก
	รวม	3.62	0.88	มาก

จากตารางที่ 8 พบว่าความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ต่อการบริหารโดยใช้
โรงเรียนเป็นฐาน ในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา บรบือ 5 สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ด้านหลักการบริหารตนเอง อยู่ในระดับ

มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ารายการที่ 28 การสนับสนุนให้ชุมชน ลงมือแก้ไขกรณีผลที่เกิดขึ้นไม่เป็นไปตามที่วางไว้ อยู่ในระดับสูงสุด ($\bar{X} = 3.83, S.D = 0.81$) และรายการที่ 23 การให้ฝ่ายและกลุ่มสาระต่างๆ กำหนดแนวปฏิบัติในการบริหารจัดการด้านวิชาการด้วยตนเอง อยู่ในระดับต่ำสุด ($\bar{X} = 3.50, S.D = 0.97$)

ตารางที่ 9 ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน
ในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา บรบือ 5 สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ด้านหลักการตรวจสอบและการ
ถ่วงดุล

ข้อ ที่	รายการ	ระดับ ความพึงพอใจ		แปล ผล
		\bar{X}	S.D	
	หลักการตรวจสอบและการถ่วงดุล			
29.	การจัดสร้างระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	3.99	0.73	มาก
30.	การการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาโดย ชุมชนและองค์กรอิสระ	4.03	0.75	มาก
31.	การตรวจสอบการดำเนินงานของโรงเรียนจากคณะกรรมการ สถานศึกษา	4.02	0.77	มาก
32.	การประชุมผู้ปกครองของนักเรียนเพื่อรายงานความสำเร็จ ของการดำเนินงานด้านต่างๆของโรงเรียน	4.06	0.76	มาก
33.	การประชาสัมพันธ์มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และการประเมินผู้สาธารณชน	4.09	0.73	มาก
34.	การรายงานความก้าวหน้าของการดำเนินงานตาม แผนปฏิบัติการของโรงเรียนให้ผู้ปกครอง ชุมชน และ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ	3.99	0.78	มาก
35.	การใช้อาคารประกอบการ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องพัก ครู ห้องน้ำ ห้องส้วม ที่เพียงพอและเหมาะสม	4.02	0.72	มาก
	รวม	4.03	0.75	มาก

จากตารางที่ 9 พบว่าความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา บรบือ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ด้านหลักการตรวจสอบและการถ่วงดุล อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า รายการที่ 33 การประชาสัมพันธ์มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประเมินผู้สาคาธารณชน อยู่ในระดับสูงสุด ($\bar{X}=4.09$, S.D =0.73) รายการที่ 29 การจัดสร้างระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และรายการที่ 34 การรายงานความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการของโรงเรียนให้ผู้ปกครองชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ อยู่ในระดับต่ำสุด ($\bar{X}=3.99$, S.D =0.73), ($\bar{X}=3.99$, S.D =0.78) ตามลำดับ

2. แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ใช้การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา บรบือ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

ผู้วิจัยได้ทำการการศึกษาเอกสารรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปี ของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา บรบือ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำนวน 8 โรงเรียน โดยใช้แบบตรวจสอบเอกสาร มีโครงการหรือกิจกรรมที่เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ใช้การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 10 แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ใช้การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา บรบือ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

ที่	การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน	ร้อยละของโรงเรียนที่ดำเนินการ
1.	หลักการกระจายอำนาจ	
	-โครงการร่วมมือเครือข่ายผู้ปกครอง	100
	-โครงการเปิดประตูสู่สถานศึกษา	87
2.	หลักการมีส่วนร่วม	
	-โครงการส่งเสริมบทบาทและการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน	100
	-โครงการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	87

ที่	การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน	ร้อยละของโรงเรียน ที่ดำเนินการ
3.	หลักการคืนอำนาจการจัดการศึกษาให้กับประชาชน -โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น -โครงการพัฒนาคณะกรรมการสถานศึกษา	87 75
4.	หลักการบริหารตนเอง -โครงการวิทยากรท้องถิ่นเพื่อการเรียนรู้ -โครงการครูพระสอนศีลธรรม	100 87
5.	หลักการตรวจสอบและการถ่วงดุล -โครงการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา -โครงการร่วมมือเครือข่ายผู้ปกครอง	87 75

จากตารางที่ 10 พบว่า แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ใช้การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา บรบือ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 มีการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานโดยจัดทำโครงการต่างๆขึ้นรองรับ ดังนี้

1. หลักการกระจายอำนาจ โดยโรงเรียนร้อยละ 100 จัดทำโครงการโครงการร่วมมือเครือข่ายผู้ปกครอง โดยเป็นโครงการที่ต้องการให้ผู้ปกครองช่วยเหลือในการจัดการศึกษาในรูปของคณะกรรมการ ที่ปรึกษาของโรงเรียนในการพัฒนาด้านต่างๆ

2. หลักการมีส่วนร่วม โดยโรงเรียนร้อยละ 100 จัดทำโครงการส่งเสริมบทบาทและการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน โดยโครงการนี้จะเป็นการส่งเสริมให้ผู้ปกครอง องค์กรชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมช่วยเหลือในกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน

3. หลักการคืนอำนาจการจัดการศึกษาให้กับประชาชน โดยโรงเรียนร้อยละ 87 จัดทำโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ หรือภูมิปัญญาท้องถิ่นมาช่วยเหลือในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับนักเรียน

4. หลักการบริหารตนเอง โรงเรียนร้อยละ 100 จัดทำโครงการวิทยากรท้องถิ่นเพื่อการเรียนรู้ โดยโรงเรียนจะนำวิทยากรท้องถิ่นมาสอนเสริมความรู้ให้กับนักเรียน

5. หลักการตรวจสอบและการถ่วงดุล โรงเรียนร้อยละ 87 จัดทำโครงการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษารองรับ โดยชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษา

ผู้ปกครองนักเรียนที่เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษาจะคอยเป็นผู้ตรวจสอบคุณภาพจัดการศึกษาของโรงเรียน

ผลจากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียนที่เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา บรบือ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำนวน 56 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่ใช้แนวคำถาม

(Guideline) ที่ถามถึงสิ่งที่ตนเองคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

ผู้วิจัยได้สรุปสาระสำคัญจากการสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้ให้ข้อมูล ดังนี้

1. ความพึงพอใจ ต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

“...พอใจที่ได้มีส่วนร่วมกับโรงเรียน...” (แก้วมาลา ศรีคำบัว. 2553 : สัมภาษณ์)

“...พอใจที่ได้ช่วยเหลือกิจกรรมของโรงเรียน...” (ชัยยะ เทียบคำ. 2553 : สัมภาษณ์)

“...ดีใจที่ได้มาพัฒนาโรงเรียน บริจาคเงินสนับสนุน...” (จุลาลัด เขียววารี. 2553 : สัมภาษณ์)

2. ความคิดเห็นต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

“...ไม่เข้าใจเรื่องการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ดีใจที่ได้ร่วมกิจกรรมต่างๆกับโรงเรียน...” (สุภาพร มาสะภา. 2553 : สัมภาษณ์)

“...ไม่ความรู้การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน แต่พอใจที่มีส่วนในการจัดการศึกษาของโรงเรียน...” (ทองใส เทียนจันทร์. 2553 : สัมภาษณ์)

3. ข้อเสนอแนะต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน หลักการกระจายอำนาจ

“...ควรแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อรับผิดชอบ โครงการ/กิจกรรมต่างๆ...” (บังอร สิงห์อาจ 2553 : สัมภาษณ์)

“...มีกรรมการ และควรประชุมบ่อยๆ...” (สงกรานต์ ประจงสุข. 2553 : สัมภาษณ์)

4. ข้อเสนอแนะต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน หลักการมีส่วนร่วม

“...โรงเรียนควรเชิญผู้ปกครอง ชุมชนมาร่วมกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน...” (ถวิล จันทาวงศ์. 2553 : สัมภาษณ์)

“...โรงเรียนควรให้ชุมชนมีส่วนในการให้ความคิดเห็นต่างๆ...”

(พิไลพร เพิ่มขึ้น. 2553 : สัมภาษณ์)

5. ข้อเสนอแนะต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน หลักการคืบอำนาจการจัดการศึกษาให้กับประชาชน

“...โรงเรียนควรให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา...”

(สุวิมล เพิ่มขึ้น. 2553 : สัมภาษณ์)

“...โรงเรียนควรให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมกับการทำหลักสูตร...” (กัญญา เทพคำ. 2553 : สัมภาษณ์)

6. ข้อเสนอแนะต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน หลักการบริหารตนเอง

“...ให้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เข้ามาช่วยให้ความรู้แก่นักเรียน...” (บุญหัน ศรีสันต์.

2553 : สัมภาษณ์)

“...ให้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ชุมชนมีส่วนในการจัดการเรียนการสอน...” (นัคศักดิ์ แสงโคตร. 2553 : สัมภาษณ์)

7. ข้อเสนอแนะต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน หลักการตรวจสอบและการถ่วงดุล

“...ควรมีคณะกรรมการตรวจสอบการบริหารงานของ ผอ....” (กัน ทศสียา.

2553 : สัมภาษณ์)

“...น่าจะมีกรรมการคอยตรวจสอบด้านการเงิน...” (ปราณี เฟิงศรี. 2553 : สัมภาษณ์)

สรุปผลจากการสัมภาษณ์ ได้ว่า ผู้ปกครองนักเรียนพึงพอใจในการที่ได้มีส่วนร่วมร่วมกับโรงเรียน ทั้งการเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา เข้ามาพัฒนาโรงเรียนในรูปแบบต่างๆ การช่วยเหลือกิจกรรมของโรงเรียนหรือบริจาคเงินสนับสนุน

แต่ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่ดีพอ แต่พึงพอใจที่มีส่วนในการจัดการศึกษาของโรงเรียน

ผู้ปกครองให้ข้อเสนอแนะต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ใน 5 ด้านว่า

หลักการกระจายอำนาจ ควรมีคณะกรรมการในรูปแบบต่างๆ และมีการประชุมปรึกษาหารืออยู่ตลอด

หลักการมีส่วนร่วม อยากให้โรงเรียนได้เชิญผู้ปกครอง ชุมชนร่วมกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน

หลักการคืนอำนาจการจัดการศึกษาให้กับประชาชน ควรให้ ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

หลักการบริหารตนเอง ควรให้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เข้ามาช่วยให้ความรู้แก่นักเรียน

หลักการตรวจสอบและการถ่วงดุล ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการมา

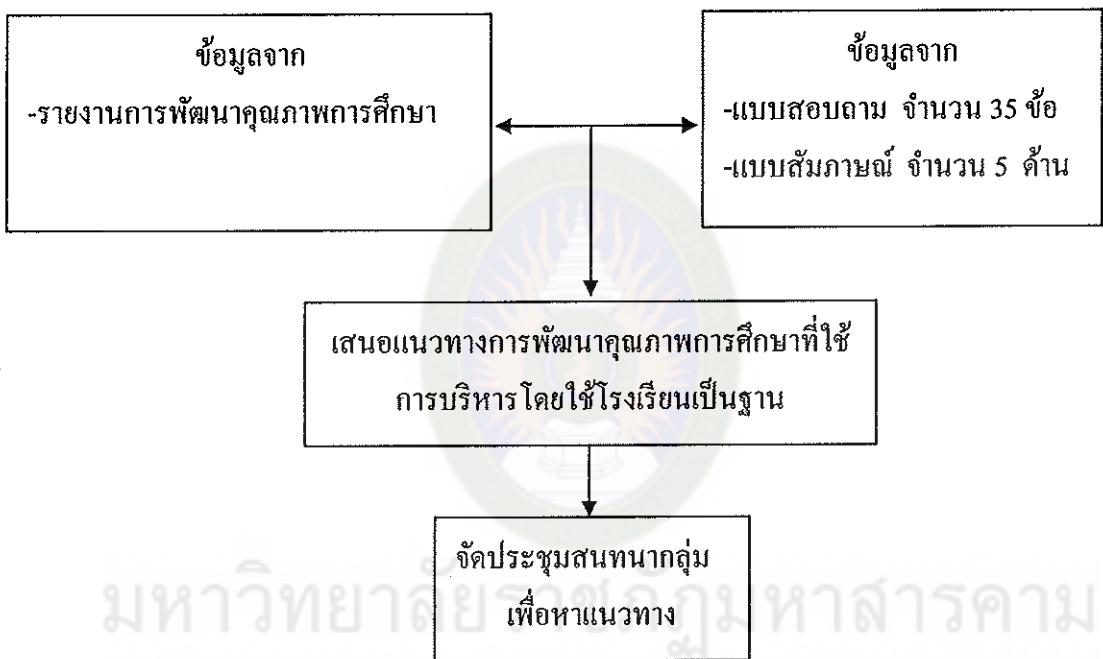
ตรวจสอบการบริหารงานของโรงเรียนอย่างชัดเจน เช่น การบริหารงบประมาณ

จากที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารเอกสารรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประจำปี แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ได้นำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาสังเคราะห์ทำให้ได้ แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ใช้การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของโรงเรียน ขนาดเล็ก สังกัดศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา บรบี 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 เหมาะต่อการนำไปเป็นแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ที่ใช้การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ได้ดังนี้

1. หลักการกระจายอำนาจ มีการกระจายอำนาจในการทำงานมีการแบ่งหน้าที่ และให้อำนาจในการตัดสินใจ ไปยังผู้ที่เกี่ยวข้อง การส่งเสริมให้มีการบริหารงานต่างๆ ใน รูปแบบของคณะกรรมการ จัดทำโครงการร่วมมือเครือข่ายผู้ปกครอง
2. หลักการมีส่วนร่วม เปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องและส่วนได้ส่วนเสียได้มีส่วนร่วม ในการบริหาร ตัดสินใจ และร่วมจัดการศึกษามีความเสมอภาคกันทั้งครูและชุมชน จนเกิด ความรู้สึกเป็นเจ้าของรับผิดชอบในการจัดการศึกษาร่วมกัน ให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการ ประเมินผลการดำเนินงานวิชาการ ส่งเสริมบทบาทและการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน
3. หลักการคืนอำนาจให้ชุมชน ให้ชุมชนมีอำนาจตัดสินใจตามความต้องการ ของชุมชนได้ โรงเรียนให้อำนาจแก่ชุมชนในการจัดการศึกษา ให้คณะกรรมการสถานศึกษา ระดมการเงินและทรัพยากรในท้องถิ่นมาจัดการศึกษา มีการพัฒนาเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจใน บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา
4. หลักการบริหารตนเอง โรงเรียนมีความเป็นอิสระในการบริหารจัดการคิดเอง ทำเอง แก้ปัญหาเองอย่างเป็นระบบ ยึดหยุ่นในการทำงาน ตัดสินใจเองได้โดยเฉพาะงานทั้ง สี่ งานคือ งานวิชาการ งานงบประมาณ งานบริหารบุคคล และงานบริหารทั่วไป สนับสนุนให้ ชุมชน ลงมือแก้ไขกรณีผลที่เกิดขึ้น ไม่เป็นไปตามที่วางไว้ หาวิทยากรท้องถิ่น ภูมิปัญญา ท้องถิ่นมาช่วยเสริมการเรียนรู้ให้กับนักเรียน

5. หลักการตรวจสอบถ่วงดุล ให้คณะกรรมการสถานศึกษา ตรวจสอบความโปร่งใส ในการบริหารงานพร้อมทั้งมีการประชาสัมพันธ์มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และการประเมินผู้สาคาธารชนและพัฒนาะบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

3. เสนอแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ใช้การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา บรบือ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

ภาพที่ 5 แผนผังการเสนอแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ใช้การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารเอกสารรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ แล้วนำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาสังเคราะห์ทำให้ได้แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ใช้การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา บรบือ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 เหมาะต่อการนำไปเป็นแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ใช้การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ผู้วิจัยได้เชิญเชิญ ผู้ปกครองนักเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษาชั้น

พื้นฐานของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา บรบือ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 จากทั้ง 8 โรงเรียน และผู้ที่มีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาที่ใช้การบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานมาร่วมประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) นำแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ใช้การบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่ได้นำเสนอที่ประชุม ระดมความคิด เพื่อหาข้อสรุปแสดงความคิดเห็น ทั้งนี้ ประสบการณ์ที่ทุกท่าน ได้พบมา พร้อมกับข้อมูลจากผู้วิจัยศึกษามา ร่วมกันสรุปเป็น แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ใช้การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

ผลการจัดประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

การจัดประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยเรียนเชิญผู้ปกครองนักเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา บรบือ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 จากทั้ง 8 โรงเรียน และผู้ที่มีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาที่ใช้การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเข้าร่วม สนทนากลุ่ม ระดมความคิดเห็น อภิปรายกลุ่ม เพื่อหาข้อสรุปแล้วนำมากำหนดเป็น แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ใช้การบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา บรบือ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

การจัดประชุมสนทนากลุ่มจัดขึ้นในวันศุกร์ที่ 28 มกราคม 2554 ณ ห้องประชุมโรงเรียนบ้านฝายป่าบัว อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม มีผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม จำนวน 24 คน ที่ประชุมได้รับทราบผลการสรุป แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ใช้การบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน และสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยละเอียดแล้วได้สนทนา แสดงความคิดเห็น อภิปรายและสรุป โดยแนวทางที่ได้ จากการประชุมสนทนากลุ่ม ซึ่งที่ประชุมได้มีข้อคิดเห็นดังนี้

1. หลักการกระจายอำนาจ มีข้อคิดเห็นดังนี้ เห็นด้วยกับแนวทางที่นำเสนอแต่ควรให้อำนาจการตัดสินใจกับคณะกรรมการที่แต่งตั้ง มีการจัดประชุมอย่างจริงจัง มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ กำหนดมาตรฐานการดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาให้ชัดเจน ที่ประชุมได้ลงความเห็น พร้อมทั้งสรุปว่าหลักการกระจายอำนาจ มีการกระจายอำนาจในการทำงานมีการแบ่งหน้าที่และให้อำนาจในการตัดสินใจไปยังผู้ที่เกี่ยวข้อง การส่งเสริมให้มีการบริหารงานต่างๆ ในรูปแบบของคณะกรรมการ จัดทำโครงการร่วมมือ

เครือข่ายผู้ปกครอง มีการจัดประชุมคณะกรรมการอย่างจริงจัง มีการกำหนด บทบาทหน้าที่ กำหนดมาตรฐานการดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาให้ชัดเจน

2. หลักการมีส่วนร่วม มีข้อคิดเห็นดังนี้ เห็นด้วยกับแนวทางที่นำเสนอแต่ควรให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากขึ้น ไม่ใช่มาช่วยกิจกรรมงานต่างๆ ของโรงเรียนเท่านั้น แต่ควรสร้างความตระหนักในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาของชุมชน สร้างองค์ความรู้ สร้างคุณลักษณะที่ดีให้กับเด็กของชุมชน พร้อมทั้งสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาร่วมปฏิบัติงานกับคณะกรรมการสถานศึกษา

ที่ประชุมได้ลงความเห็น พร้อมทั้งสรุปว่าหลักการมีส่วนร่วม เปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องและส่วนได้ส่วนเสียได้มีส่วนร่วมในการบริหาร ตัดสินใจ และร่วมจัดการศึกษามีความเสมอภาคกันทั้งครูและชุมชน จนเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของรับผิดชอบในการจัดการศึกษาร่วมกัน ให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานวิชาการ ส่งเสริมบทบาทและการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน สร้างความตระหนักในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาของชุมชน สร้างองค์ความรู้ สร้างคุณลักษณะที่ดีให้กับเด็กของชุมชน พร้อมทั้งสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาร่วมปฏิบัติงานกับคณะกรรมการสถานศึกษา

3. หลักการคืนอำนาจให้ชุมชน มีข้อคิดเห็นดังนี้ เห็นด้วยกับแนวทางที่นำเสนอแต่ควรให้ผู้ปกครอง ชุมชนมีส่วนร่วมมีอำนาจในการจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษา เพื่อความเหมาะสมกับชุมชน มีส่วนเข้ามาช่วยให้ความรู้ทั้งการเป็นวิทยากรท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น และจัดหาแหล่งเรียนรู้ให้กับเด็กนักเรียน

ที่ประชุมได้ลงความเห็น พร้อมทั้งสรุปว่าหลักการคืนอำนาจให้ชุมชน ให้ชุมชนมีอำนาจตัดสินใจตามความต้องการของชุมชนได้ โรงเรียนให้อำนาจแก่ชุมชนในการจัดการศึกษา ให้คณะกรรมการสถานศึกษา ระดมการเงินและทรัพยากรในท้องถิ่นมาจัดการศึกษา มีการพัฒนาเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา ให้ผู้ปกครอง ชุมชนมีส่วนร่วมมีอำนาจในการจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษา เพื่อความเหมาะสมกับชุมชน มีส่วนเข้ามาช่วยให้ความรู้ทั้งการเป็นวิทยากรท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น และจัดหาแหล่งเรียนรู้ให้กับเด็กนักเรียน

4. หลักการบริหารตนเอง มีข้อคิดเห็นดังนี้ เห็นด้วยกับแนวทางที่นำเสนอแต่ควรให้ผู้ปกครอง ชุมชนเข้ามาช่วยในงานของโรงเรียนทั้งสิ่งงานอย่างจริงจัง ทั้งงานวิชาการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร การประเมินผลทางวิชาการ งานงบประมาณมีส่วนร่วมในการบริจาคงบประมาณสนับสนุนและเป็นผู้ตรวจสอบการบริหารงาน งานบริหารบุคคลมีส่วนร่วม

ในการประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครู และงานบริหารทั่วไป มีส่วนร่วมในช่วยกิจกรรมงานต่างๆของโรงเรียน ช่วยสอดส่องดูแลความปลอดภัยของนักเรียนและของโรงเรียน
 ที่ประชุมได้ลงความเห็น พร้อมทั้งสรุปว่าหลักการบริหารตนเอง โรงเรียนมีความเป็นอิสระในการบริหารจัดการคิดเอง ทำเอง แก้ปัญหาเองอย่างเป็นระบบ ยึดหยุ่นในการทำงาน ตัดสินใจเองได้โดยเฉพาะงานทั้ง สิ่งงาน คือ งานวิชาการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร การประเมินผลทางวิชาการ งานงบประมาณมีส่วนร่วมในการบริจาคงบประมาณสนับสนุนและเป็นผู้ตรวจสอบการบริหารงาน งานบริหารบุคคลมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครู และงานบริหารทั่วไป มีส่วนร่วมในช่วยกิจกรรมงานต่างๆของโรงเรียน ช่วยสอดส่องดูแลความปลอดภัยของนักเรียนและของโรงเรียน

5. หลักการตรวจสอบถ่วงดุล มีข้อคิดเห็นดังนี้ เห็นด้วยกับแนวทางที่นำเสนอแต่ควรให้อำนาจในการตรวจสอบงานต่างๆของโรงเรียน การประเมินคุณภาพภายในแก่คณะกรรมการ โดยมีผู้ปกครอง ชุมชนมีส่วนร่วม

ที่ประชุมได้ลงความเห็น พร้อมทั้งสรุปว่าหลักการตรวจสอบถ่วงดุล ให้คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชนมีส่วนร่วม ตรวจสอบความโปร่งใส ในการบริหารงานพร้อมทั้งมีการประชาสัมพันธ์มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประเมินผู้สธารณชนและพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

เมื่อได้ทำการจัดประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เรียบร้อยและได้แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ใช้การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา บรบือ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 แล้วผู้วิจัยได้ส่งแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ใช้การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ที่ได้นี้ไปยังโรงเรียนทั้ง 8 โรงเรียน เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษานำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ใช้การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของโรงเรียนต่อไป